

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

9. Sapiens magistratus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

in Republica; quàm industrios, vigilantes, & efficaces illos esse par sit, ne cunctando magis perdant rem, quam restituant. Certè Neptunus festinabat opprimere tumultuum excitatores, unde pernicious labitur rotis, Currúque volans dat lora secundo.

VII. (g) Jubet Æolo ventorum regi renuntiari Neptunus, ut de cætero suos ipse ventos meliùs in carcere frenet, & aliena regna ne inquietet. Subditorum quippe scelera imputantur regentibus: & fit alienæ reus noxæ, qui, cum possit impedire malum, & debeat, tamen conivertet & dissimulat. Ubi locus illi juris regulæ: Censetur ipse facere per se, quod facit per alios.

VIII. (h) Neptunus tanquam Rex potentior monere videtur Æolum, ne causam præbeat graviori bello, cum desint vires resistendo. Requirit enim justitia, ne sumantur arma sine necessitate: neque inferantur, nisi denunciata. Et unde bella, nisi ex cupiditate invadendi aliena? Si quisque sua contentus sorte viveret *Pax alma bearet mundum*. Unde ejusmodi turbatoribus ingerendum, quod Neptunus Æolo auntiari mandavit:

----- tenet ille immania faxa

Vestras, Eure, domos: illa se jactet in aula

Æolus, & clauso ventorum carcere regnet.

Claudant, inquam, ventos, seu ventosos ambitionis & avaritiæ spiritus; tunc & ipsi quiescent, & alios quiescere sinent.

IX. (i) Per Neptunum insuper exprimitur fortis & intelligens reipublicæ gubernator, qui ad clavum sedet, navimque flectit, ac reflectit, perque fluctus & procellas salvam expedit. Nam quid aliud est tot provinciarum, catuúmque hominum in mundo varietas, quàm mare, variis populorum moribus ac motibus agitata ac fluctuans? Igitur Neptuno, hoc est, Navarcho & gubernatore solerti & prudenti indiget, qui rempublicam, velut ingentem populorum navim, in æquore vasto moderetur & regat, ut scilicet inter cives pax & concordia constet; ut vicini vel amici sint, vel subditi; ut schismata, seditiones, conjurationes, hæreses, pravi mores caveantur, tollantur, opprimantur. In hoc mari *Anchora est Religio, funes sunt Leges, vela sunt Sortes & Opes civium*, quæ vento secundo, id est, fortunæ faventi permittenda, adversâ constringenda. De Neptuno, Ventos tempestatis concitatores reprimente elegantem similitudinem inducit Poëta, à gubernatione reipublicæ desumptam: Ac

(g) *Peccatum indulgentia in Principe.* (h) *Prudentia polemica.* (i) *Sapiens magistratus.*

Ac veluti magna in populo cum saepe coorta est
Seditio, saevitque animis ignobile vulgus,
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat:
Tum pietate gravem ac meritis si fortè virum quem
Conspexere, silent, arrectisque auribus adsunt:
Ille regit dictis animos, & pectora mulcet.

Mira vis eloquentiae cum probitate conjuncta, praesertim in magistratu. Hac Tullius Catilinae furorem repressit. Hac Quintius Consul Rom. impetum & contentionem sustulit, cum adversus Appium, concitante Lectorio tribuno, plebs cum vociferatione & corporum protrusione, manuum rixa, & jactu lapidum saeviret. Hac M. Popilius Consul ejusdem plebis tumultum contra patres sedavit. Hac Pericles seditiosam concionem non semel compescuit & pacavit. Atque ut in mari pisces minores devorantur à majoribus (nam teste Aristotele lib. 9. hist. animal. c. 2. ineunt praelium pisces majores contra minores: major enim quisque & robustior, minorem deglutit.) Ita solet accidere in republica: infirmiore opprimit potentior; minor sit praeda majori. Quod ne fiat opus est providentia, vigilantia, & auctoritate Neptuni seu Praesidis bonum publicum curantis, & justitiam fortiter propugnantis.

X. (k) S. Basilius homil. 12. in illum Prov. locum c. 1. *Intelligens gubernacula possidebit.* Triplex assignat mare allegoricum. *Primum*, ait, est hoc saeculum, in quo fortunae lusus dominatur, dum instar fluctuum hos extollit, illos deprimat. In hoc mari navis est quilibet homo, & hominis fors prospera vel adversa. *Secundum* mare est cor humanum, quod diversissimis affectibus, cogitationibus & desideriis, velut mare aestibus assidue agitur, fluctuat, effervescit. In hoc mari navis est ipsa mens & voluntas. *Tertium* est vitae cursus, viaque, quam pergimus in caelum, quam obsident daemones, quasi piratae; ut navim cum mercibus, id est animam cum bonis operibus praedentur vel mergant. Hac S. Basilius. Et verò, ubi primum nati sumus, huic mari committimur, per tot undas vchendi, quot dies aetatis: per tot fluctus & procellas volvendi, quot horae fluunt & momenta. Pauci ad desideratae felicitatis portum appelluntur. Nam sicut in procelloso pelago ab omnibus elementis timenda sunt pericula: aer ventis commovet fluctus: terra naves vel impingit scopulis, vel atterit salebris, vel retinet vadis: ignis in naves fortè coniectus tenacissime haeret, easque magno cum fragore disiciat: aqua vectores nunc ad caelum attollit, nunc ad

Dddd 3

ima

(k) Triplex mare, in quo jactamur.